

Kedvenc énekeim 5.: Ho 23.

A korábbiakból talán már látszik, hogy engem elsősorban nem egy ének dallama, hanem inkább a szövege ragad meg, számomra a tartalom fontosabb a formánál. A szakemberek szerint nem mindegy, hogy mit énekelünk (vagy kántorként ill. hitoktatóként mit énekeltetünk a közösséggel, ill. a tanulóifjúsággal). A szöveg ugyanis beépül az életünkbe. Ha jó a szöveg, akkor erőforrás lehet nehéz körülmények között, segítség lehet döntési helyzetekben. Persze jó, ha arra is vigyázunk, hogy dallam is értékes, minőségi legyen.

Mutatok egy elrettentő példát arra, hogy mi történik, ha valaki nem ügyel a szövegre. A karácsonyi szentmise elején a kántor elénekli a „*Mennyből az angyal*” kezdetű ének (Ho 25) első versszakát, majd az olvasmányok között (teljesen szabálytalanul) a második versszakot. Ha jól megnézzük a szöveget, akkor kiderül, hogy a két vsz. tulajdonképpen egyetlen mondat, hiszen az első vsz. végén kettőspont van. Ezt a mondatot kétfelé vágni úgy, hogy közte énekelünk „Uram, irgalmazz!”-t, meg „Dicsőség”-et is, nagy botorság. Íme, itt a szöveg:

1. vsz.: *Mennyből az angyal lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok,
Hogy Betlehembe sietve menvén, lássátok, lássátok:*

2. vsz.: *Istennek Fia, aki született jászolban, jászolban,
Ő leszen néktek Üdvözítők valóban, valóban.*

Az első versszaknak önmagában véve nincs is értelme, se füle, se farka. Csak a második vsz. adja meg, hogy mit is kell látniuk a pásztoroknak Betlehemben.

A karácsonyi énekek zöme „második kategóriás”, azaz nem szólítja meg az Istent, nem Istenhez szól, csak Istenről (Ho 18), vagy a pásztorokról (Ho 32), vagy arról, hogy hogyan altatja Mária a kis Jézust (Ho 19). A 4 kivételből 3-at nem szoktunk énekelni. Ezek sorban Ho 15, 30, 33. A negyedik a kedvencem: Ho 23. :

1.vsz.: Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott,
Angyaloknak énekével néked áldozok.
Terjeszd fölém kezedet, hogy az Istenszeretet
Töltse el ma szívem, lelkem jászolod tövén.

Különösen kedves számomra a 4. vsz.:

4. vsz.: Betlehemi csillagodat ragyogtasd nekem,
Ki e sötét lelki éjben jászlod' keresem!
Add hitemnek fényedet, akkor biztosan megyek,
S meg nem állok, míg a trónod el nem érem én.

A különlegesség abból fakad, hogy gimis osztálytársam édesanyja a 4. vsz. 3. és 4. sorát szép betűkkel, cifra körítéssel megrajzoltatta, bekereteztette, és szobája falára fölakasztotta. (Kb. 60x77 cm nagyságban) Az ő elhunytával ezt a képet én „megörököltem”, most az én szobám falát ékesíti. Karácsonykor még színes égőkkel is körbe veszem. És ezt a két sort unokáimnak is megtanítom. A hit segít, hogy biztos legyek abban, merre kell mennem, és törekedjem is a cél elérésére.

Némelyik karácsonyi ének menet közben átvált első kategóriássá.

A Ho 21 –es ének a 4. vsz-ban: „*Kis Jézus, ne vess meg bennünket,*”

A Ho 32 –es ének a 3. vsz-ban: „*Üdvözlégy, kis Jézus, reménységünk,*”

Külön említem még a Ho 29-es éneket: „*Ó gyönyörűszép, titokzatos éj!*”

Az énekeskönyvekben csak 2 versszaka van, második kategóriás. De létezik ezen kívül még 3 vsz. Ezekből kettő a kedvencem. Ezeket előszeretettel építem be a karácsonyi pásztorjátékokba (lásd: Kedvenc 3.). Újabban a karácsonyi szentmisék énekrendjébe is. Íme:

*Ó gyönyörűszép, kicsi Jézusunk,
Eljöttünk hozzád, térdre borulunk.
Köszönjük, hogy jó voltál,
Értünk földre szállottál
Szent karácsony éjjel.*

*Ó drága Jézus, ékes kis virág,
Illatos, kedves, tiszta rózsaaág,
Szívem legyen rejteked,
Reád bízom lelkemet,
Töltsd be békességgel!*

Csak a teljesség kedvéért a 3. plusz versszak: (2. kategóriás)

*Ó gyönyörűszép titokzatos éj!
Jézushoz menni, szívem, te se félj!
Pásztor, király földre hull,
Bűnös ember megjavul
Szent karácsony éjjel.*